

Energomedia Sp. z o.o.

INSTRUKCJA RUCHU I EKSPLOATACJI SIECI DYSTRYBUCYJNEJ

Warunki korzystania, prowadzenia ruchu, eksploatacji i planowania rozwoju sieci

Tekst obowiązujący od dnia: .....

Spis treści

I. System dystrybucyjny	4
I.1 Opis systemu dystrybucyjnego.....	4
I.2 System gazu ziemnego wysokometanowego grupy E wg PN-C-04750.....	4
I.3 Wymagania techniczne dla urządzeń i sieci wraz z niezbędną infrastrukturą pomocniczą.....	4
I.4 Parametry jakościowe paliwa gazowego - ciepło spalania	4
I.5 Pozostałe parametry jakościowe	4
I.6 Ciśnienie paliwa gazowego.....	5
I.7 Połączenia systemu dystrybucyjnego z instalacjami odbiorców.....	6
I.8 Kryteria bezpieczeństwa funkcjonowania systemu dystrybucyjnego	6
I.9 Współpraca OSD z operatorami systemów współpracujących.....	7
II. Przyłączenie do systemu dystrybucyjnego	7
II.1 Zasady przyłączania.....	7
II.2 Wniosek o określenie warunków przyłączenia do systemu dystrybucyjnego	9
II.3 Warunki przyłączenia do systemu dystrybucyjnego	9
II.4 Umowa o przyłączenie do systemu dystrybucyjnego.....	10
II.5 Zasady odłączania.....	11
II.6 Wymagania techniczne w zakresie przyłączania do sieci dystrybucyjnej gazowej urządzeń i instalacji.	12
II.6.1 Wymagania techniczne w zakresie przyłączania do sieci dystrybucyjnej gazowej urządzeń i instalacji podmiotów zaliczanych do grupy przyłączeniowej B podgrupy II.....	12
II.6.2 Wymagania techniczne w zakresie przyłączania do sieci dystrybucyjnej gazowej urządzeń i instalacji podmiotów zajmujących się przesyłaniem lub dystrybucją paliw gazowych, zaliczanych do grupy przyłączeniowej C	13
II.7 Wymagania techniczne dla systemów telekomunikacji i wymiany informacji	13
III. WARUNKI KORZYSTANIA Z SIECI DYSTRYBUCYJNEJ.....	14
III.1 Charakterystyka korzystania z sieci gazowych.....	14
III.2 Warunki świadczenia przez OSD usług dystrybucji paliw gazowych, prowadzenia ruchu sieciowego i eksploatacji sieci oraz korzystania z systemu gazowego i połączeń międzysystemowych.....	14
III.3 Standardy jakościowe obsługi użytkowników systemu.....	16
III.3.1 . Postanowienia ogólne	16
III.3.2 Postępowanie reklamacyjne	18
IV. EKSPLOATACJA URZĄDZEŃ, INSTALACJI I SIECI.....	19
IV.1 Przepisy ogólne	19
IV.2 Przyjmowanie urządzeń, instalacji i sieci do eksploatacji	20
IV.3 Przekazanie urządzeń do remontu lub wycofywanie z eksploatacji.....	21
IV.4 Uzgadnianie prac eksploatacyjnych z operatorem systemu przesyłowego i operatorami systemów dystrybucyjnych.....	21

IRiESD – Warunki korzystania, prowadzenia ruchu, eksploatacji i planowania rozwoju sieci		
data:	wersja	strona 2 z 28
zatwierdzono:		

IV.5	Dokumentacja techniczna i prawna.....	21
IV.6	Rezerwa urządzeń i części zapasowych.....	23
IV.7	Wymiana informacji eksploatacyjnych	23
IV.8	Ochrona środowiska naturalnego.....	23
IV.9	Ochrona przeciwpożarowa	24
IV.10	Planowanie prac eksploatacyjnych	24
IV.11	Warunki bezpiecznego wykonywania prac	24
V.	PROWADZENIE RUCHU SIECI DYSTRYBUCYJNEJ ENERGOMEDIA SP. Z O.O.	25
V.1	Obowiązki Energomedia Sp. z o.o.	25
V.2	Struktura i podział kompetencji służb dyspozytorskich Energomedia Sp. z o.o.	25
VI.	WARUNKI I SPOSÓB PLANOWANIA ROZWOJU SIECI DYSTRYBUCYJNYCH	27
VII.	BEZPIECZEŃSTWO FUNKCJONOWANIA SYSTEMU GAZOWEGO	27
VII.1	Bezpieczeństwo pracy sieci dystrybucyjnej	27

IRiESD – Warunki korzystania, prowadzenia ruchu, eksploatacji i planowania rozwoju sieci		
data:	wersja	strona 3 z 28
zatwierdzono:		

I. System dystrybucyjny

I.1 Opis systemu dystrybucyjnego

System dystrybucyjny zarządzany przez OSD jest systemem gazu ziemnego wysokometanowego grupy E wg PN-C-04750

I.2 System gazu ziemnego wysokometanowego grupy E wg PN-C-04750

I.2.1 W systemie dystrybucyjnym gazu ziemnego wysokometanowego grupy E wg PN-C-04750 zarządzanym przez OSD można wyróżnić:

- Sieć gazociągów podwyższonego średniego ciśnienia 1,0 – 1,4 MPa.
- Sieć gazociągów średniego ciśnienia 10 kPa- 0,5 MPa,
- Sieć gazociągów niskiego ciśnienia poniżej 10 kPa.

I.2.2 System dystrybucyjny gazu ziemnego wysokometanowego zarządzany przez Energomedia Sp. z o.o. posiada punkt styku z systemem Polskiej Spółki Gazownictwa oddział w Zabrze.

I.3 Wymagania techniczne dla urządzeń i sieci wraz z niezbędną infrastrukturą pomocniczą

I.3.1 Gazociągi, urządzenia oraz inne elementy systemu dystrybucyjnego OSD oraz krajowych systemów i instalacji współpracujących projektowane są i wykonywane zgodnie z wymogami Rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 30 lipca 2001 roku w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać sieci gazowe DZ. U Nr 97 poz. 1055 oraz obowiązującymi przepisami prawa.

I.4 Parametry jakościowe paliwa gazowego - ciepło spalania

I.4.1 Ustala się, że minimalne wartości ciepła spalania paliwa gazowego (HSM) dla paliwa gazowego transportowanego systemem dystrybucyjnym gazu wysokometanowego E wynosi 38,0 MJ/m³

I.5 Pozostałe parametry jakościowe

Paliwo w systemie gazowym OSD spełnia parametry jakościowe podane w poniższej tabeli. (warunki odniesienia: dla objętości 273,15 °K, 101,325 kPa; dla procesu spalania 298,15K, 101,325 kPa)

Wyszczególnienie	System	
	j. m.	gazu ziemnego wysokometanowego (grupy E)
Ciepło spalania	MJ/m ³	≥ 34
liczba Wobbego		
- nominalna	MJ/m ³	50,0
- zakres zmienności liczby Wobbego	MJ/m ³	45 - 54
- zawartość siarkowodoru	mg/m ³	≤ 7

IRiESD – Warunki korzystania, prowadzenia ruchu, eksploatacji i planowania rozwoju sieci		
data:	wersja	strona 4 z 28
zatwierdzono:		

zawartość tlenu	% (mol/mol)	≤ 0,2
zawartość dwutlenku węgla	% (mol/mol)	≤ 3
zawartość par rtęci	μ g/m ³	≤ 30
temp. punkt rosy węglowodorów	°C	< 0
Temperatura punktu rosy od 1 kwietnia do 30 września dla: - 0,3 MPa - 0,8 MPa - 1,8 MPa	°C	-28,2 -17,6 -8,6 +3,7
Temperatura punktu rosy od 1 października do 31 marca dla: - 0,3 MPa - 0,8 MPa - 1,8 MPa	°C	-34,3 -24,5 -16,1 -5,0
zawartość pyłu o średnicy cząstek większej niż 5 μm	mg/m ³	≤ 1,0
zawartość siarki merkaptanowej	mg/m ³	≤ 16
zawartość siarki całkowitej	mg/m ³	≤ 40
intensywność zapachu gazu wyczuwalna	% (V/V)	1,0

* punkt nie dotyczy odbiorców używających gaz do celów technologicznych, zasilanych z sieci wysokiego i podwyższonego średniego ciśnienia.

I.6 Ciśnienie paliwa gazowego

I.6.1 Zakres ciśnień obowiązujących w poszczególnych punktach wejścia i wyjścia podany jest w umowie dystrybucyjnej.

I.6.2 W przypadku niedotrzymania przez ZUD ciśnienia paliwa gazowego w umownym punkcie wejścia, OSD może odmówić przyjęcia paliwa gazowego do dystrybucji. Za okres wstrzymania odbioru paliwa gazowego z powodu niedotrzymania ciśnienia w umownym punkcie wejścia OSD pobiera opłaty wynikające z zamówionej mocy oraz ewentualne opłaty za niedotrzymanie nominacji.

I.6.3 W przypadku niedotrzymania przez OSD minimalnego ciśnienia paliwa gazowego w umownym punkcie wyjścia, ZUD może odmówić przyjęcia paliwa gazowego. Za okres wstrzymania odbioru z powodu niedotrzymania ciśnienia w umownym punkcie wyjścia ZUD przysługuje bonifikata na warunkach określonych w Taryfie.

IRiESD – Warunki korzystania, prowadzenia ruchu, eksploatacji i planowania rozwoju sieci		
data:	wersja	strona 5 z 28
zatwierdzono:		

I.7 Połączenia systemu dystrybucyjnego z instalacjami odbiorców

I.7.1 System dystrybucyjny OSD nie obejmuje gazociągów, instalacji i urządzeń, do których tytuł prawny posiadają odbiorcy. W szczególności system dystrybucyjny nie obejmuje instalacji zlokalizowanych za kurkiem głównym.

I.7.2 Zgodnie z Art. 6 Ustawy Prawo energetyczne, w przypadku zainstalowania układów pomiarowo-rozliczeniowych w obrębie instalacji odbiorcy, ZUD jest zobowiązany zapewnić dostęp do układu pomiarowo-rozliczeniowego i umożliwić jego kontrolę na każde wezwanie OSD.

I.8 Kryteria bezpieczeństwa funkcjonowania systemu dystrybucyjnego

I.8.1 Zapewnienie bezpieczeństwa funkcjonowania systemu dystrybucyjnego zarządzanego przez Operatora Systemu Dystrybucyjnego oparte jest o następujące kryteria bezpieczeństwa:

1. zapewnienie przepustowości systemu dystrybucyjnego umożliwiającej realizację zawartych umów dystrybucyjnych,
2. utrzymywanie określonego w IRiESD i w umowach dystrybucyjnych ciśnienia paliwa gazowego w poszczególnych punktach wyjścia,
3. utrzymywanie określonych w IRiESD i w umowach dystrybucyjnych parametrów jakościowych i ciepła spalania paliwa gazowego w systemie dystrybucyjnym.

I.8.2 W celu zapewnienia spełnienia kryteriów bezpieczeństwa funkcjonowania systemu dystrybucyjnego OSD podejmuje następujące działania:

1. na bieżąco zarządza systemem dystrybucyjnym, w tym poprzez określone w IRiESD procedury przyjmowania i zatwierdzania nominacji, w sposób gwarantujący zapewnienie spełnienia kryteriów bezpieczeństwa funkcjonowania tego systemu,
2. nie dopuszcza do wprowadzenia przez ZUD lub inne podmioty do systemu dystrybucyjnego paliwa gazowego o nieodpowiedniej jakości lub nieodpowiednim cieple spalania,
3. utrzymuje i rozbudowuje systemy pomiarowo – kontrolne ilości, mocy i ciśnienia,
4. opracowuje plany ograniczeń dla odbiorców zamawiających paliwa gazowe w ilości powyżej 417 m³/h oraz wprowadza ograniczenia wynikające z tych planów w przypadkach określonych w Ustawie z dnia 16 lutego 2007r. *o zapasach ropy naftowej, produktów naftowych i gazu ziemnego oraz zasadach postępowania w sytuacjach zagrożenia bezpieczeństwa paliwowego państwa i zakłóceń na rynku naftowym* oraz w Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 19 września 2007 roku w sprawie sposobu i trybu wprowadzania ograniczeń w poborze gazu ziemnego,

IRiESD – Warunki korzystania, prowadzenia ruchu, eksploatacji i planowania rozwoju sieci		
data:	wersja	strona 6 z 28
zatwierdzono:		

5. uzgadnia i realizuje zasady współpracy z operatorami systemów współpracujących określające tryb postępowania na wypadek wystąpienia zagrożenia bezpieczeństwa funkcjonowania tych systemów,
6. utrzymuje stan techniczny systemu zgodnie z obowiązującymi przepisami i normami,
7. zapewnia stałe dyżury odpowiednich służb w celu niezwłocznego podejmowania działań w przypadku wystąpienia sytuacji awaryjnych,
8. zabezpiecza newralgiczne elementy systemu dystrybucyjnego przed dostępem osób niepowołanych.

I.9 Współpraca OSD z operatorami systemów współpracujących.

I.9.1 Zasady współpracy pomiędzy OSD a operatorami systemów współpracujących określone są w dwustronnych porozumieniach operatorskich.

I.9.2 Porozumienia operatorskie określają:

1. Zasady przekazywania informacji dotyczących nominacji i renominacji,
2. Zasady przekazywania wyników pomiarów ilości i jakości oraz alokacji ilości paliwa gazowego,
3. Zasady postępowania w przypadku wystąpienia awarii lub innych zdarzeń zagrażających funkcjonowaniu współpracujących systemów gazowych,
4. Zasady postępowania w przypadkach wprowadzania ograniczeń w dostarczaniu paliw gazowych,
5. Zasady przekazywania innych informacji dotyczących pracy sieci rozdzielczej i przesyłowej.
6. Inne zasady współpracy operatorskiej.

I.9.3 W punktach wejścia / wyjścia systemu gazowego operatorzy systemów współpracujących w tych punktach są zobowiązani przekazywać sobie informacje dotyczące nominacji i renominacji składanych przez ZUD.

I.9.4 W punktach wejścia / wyjścia systemu gazowego operatorzy systemów współpracujących w tych punktach są zobowiązani przekazywać sobie informacje dotyczące wyników pomiarów i alokacji w tych punktach.

II. Przyłączanie do systemu dystrybucyjnego

II.1 Zasady przyłączania

II.1.1 Przyłączanie do sieci dystrybucyjnej OSD następuje na podstawie umowy o przyłączenie, po spełnieniu warunków przyłączenia określonych przez OSD oraz określonych w ustawie Prawo energetyczne.

II.1.2 Podmioty ubiegające się o przyłączenie do sieci dzieli się na grupy, zwane dalej „grupami przyłączeniowymi”, według kryteriów określonych w ROZPORZĄDZENIU MINISTRA GOSPODARKI w sprawie szczegółowych warunków funkcjonowania systemu gazowego. W szczególności:

IRiESD – Warunki korzystania, prowadzenia ruchu, eksploatacji i planowania rozwoju sieci		
data:	wersja	strona 7 z 28
zatwierdzono:		

1. Grupa B – podmioty, których urządzenia, instalacje i sieci będą przyłączane do sieci dystrybucyjnej innej niż wysokiego ciśnienia, z wyłączeniem podmiotów o których mowa w punkcie 2, z podziałem na podgrupy:
  - a. Podgrupa I – podmioty, które będą odbierać gaz ziemny wysokometanowy w ilości nie większej niż 10 m³/h albo gaz ziemny zaazotowany w ilości nie większej niż 25 m³/h,
  - b. Podgrupa II – pozostałe podmioty,
2. Grupa C – podmioty zajmujące się przesyłaniem lub dystrybucją paliw gazowych, ich wytwarzaniem, przetwarzaniem lub wydobywaniem, magazynowaniem paliw gazowych oraz skraplaniem lub regazyfikacją skroplonego gazu ziemnego.

II.1.3 Procedura przyłączenia do sieci dystrybucyjnej OSD obejmuje:

1. pozyskanie przez podmiot od OSD wzoru wniosku o określenie warunków przyłączenia;
2. złożenie przez podmiot u OSD wniosku o określenie warunków przyłączenia wraz z wymaganymi załącznikami, zgodnego ze wzorem określonym przez OSD;
3. wydanie przez OSD warunków przyłączenia oraz przekazanie ich podmiotowi wraz z projektem umowy o przyłączenie;
4. zawarcie umowy o przyłączenie;
5. realizację przyłączenia tj. realizację przyłącza(-y) oraz niezbędnych zmian/dostosowania w sieci i prac dla realizacji przyłączenia;
6. przeprowadzenie prób i odbiorów częściowych oraz prób końcowych i ostatecznego odbioru rozbudowywanej sieci i przyłącza. OSD zastrzega sobie prawo dokonania sprawdzenia przyłączanych instalacji, urządzeń i sieci;
7. zawarcie przez podmiot umowy o świadczenie usług dystrybucji lub umowy kompleksowej.

II.1.4 Operator Systemu Dystrybucyjnego odmawia przyłączenia do systemu dystrybucyjnego, gdy brak jest możliwości technicznych przyłączenia lub przyłączenie wnioskodawcy jest ekonomicznie nieuzasadnione. W przypadku gdy OSD odmówi przyłączenia do sieci z powodu braku warunków ekonomicznych, za przyłączenie do sieci OSD może ustalić opłatę w wysokości uzgodnionej z podmiotem ubiegającym się o przyłączenie do sieci w umowie o przyłączenie do sieci.

II.1.5 Operator Systemu Dystrybucyjnego ma prawo odmówić przyłączenia do systemu dystrybucyjnego, gdy wnioskodawca nie posiada tytułu prawnego do korzystania z obiektu, do którego paliwa gazowe mają być dostarczane.

II.1.6 W przypadku odmowy przyłączenia podmiotu do systemu, OSD niezwłocznie pisemnie powiadamia o odmowie Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki i wnioskodawcę, podając przyczyny odmowy.

IRiESD – Warunki korzystania, prowadzenia ruchu, eksploatacji i planowania rozwoju sieci		
data:	wersja	strona 8 z 28
zatwierdzono:		

II.2 Wniosek o określenie warunków przyłączenia do systemu dystrybucyjnego

II.2.1 Podmiot ubiegający się o przyłączenie do sieci dystrybucyjnej OSD składa wniosek o określenie warunków przyłączenia.

II.2.2 Wzory wniosków o określenie warunków przyłączenia określa OSD. Wzory wniosków OSD udostępnia na swojej stronie internetowej oraz w siedzibie OSD.

II.2.3 Wniosek o określenie warunków przyłączenia powinien zawierać:

1. oznaczenie wnioskodawcy;
2. określenie:
  - a. planowanego terminu rozpoczęcia odbioru lub dostarczania paliwa gazowego,
  - b. punktu wyjścia z systemu gazowego,
  - c. przewidywanego rocznego zapotrzebowania na paliwa gazowe,
  - d. określenie minimalnego i maksymalnego godzinowego, dobowego oraz rocznego zapotrzebowania na paliwo gazowe, a także przewidywane charakterystyki rocznego jego poboru,
  - e. określenie wymagań w okresie rozruchu podłączonej sieci lub instalacji,
  - f. określenie wymagań ciśnienia minimalnego i maksymalnego w miejscu odbioru paliwa gazowego,
  - g. określenie parametrów jakościowych paliwa gazowego,
  - h. mocy przyłączeniowej,
  - i. przeznaczenia paliwa gazowego,
  - j. informacja o konieczności zapewnienia usługi nawaniania paliwa gazowego,
  - k. informacja o możliwości korzystania z innych źródeł energii w przypadku przerw lub ograniczeń w dostarczaniu paliwa gazowego.

II.2.4 Do wniosku, o którym mowa w pkt. II.2.2. należy dołączyć:

1. dokument potwierdzający tytuł prawny podmiotu do korzystania z nieruchomości, obiektu lub lokalu, w którym będą używane przyłączane urządzenia, instalacje lub sieci,
2. plan zabudowy lub szkic sytuacyjny określający usytuowanie obiektu, w którym będą używane przyłączane urządzenia, instalacje lub sieci względem istniejącej sieci oraz sąsiednich obiektów oraz propozycję lokalizacji punktu wyjścia z systemu gazowego,
3. inne załączniki, określone we wzorze wniosku, wymagane przez OSD, zawierające informacje niezbędne dla określenia warunków przyłączenia i przygotowania propozycji umowy przyłączeniowej.

II.3 Warunki przyłączenia do systemu dystrybucyjnego

II.3.1. Warunki przyłączenia określają w szczególności:

- a. miejsce przyłączenia urządzeń, instalacji lub sieci oraz ich parametry techniczne;
- b. parametry techniczne przyłącza do sieci gazowej;
- c. zakres niezbędnych zmian w sieci związanych z przyłączeniem do sieci gazowej

IRiESD – Warunki korzystania, prowadzenia ruchu, eksploatacji i planowania rozwoju sieci		
data:	wersja	strona 9 z 28
zatwierdzono:		

- d. minimalne i maksymalne ciśnienie dostarczania/odbioru paliwa gazowego;
- e. wymagania dotyczące układu pomiarowego oraz miejsca jego zainstalowania;
- f. moc przyłączeniową;
- g. charakterystykę dostarczania i odbioru paliwa gazowego, w tym minimalne i maksymalne godzinowe, dobowe oraz roczne ilości dostarczania i odbioru;
- h. miejsce rozgraniczenia własności sieci przedsiębiorstwa energetycznego i podmiotu przyłączanego;
- i. wymagania dotyczące wyposażenia stacji gazowej lub układu pomiarowego, rodzaju tego układu, a także telemetrii oraz ochrony przeciwkorozyjnej.

II.3.2. Warunki techniczne przyłączenia wydawane są w terminie:

- a. 21 dni od dnia złożenia kompletnego wniosku przez wnioskodawcę zaliczanego do grupy przyłączeniowej B podgrupy I;
- b. 45 dni od dnia złożenia kompletnego wniosku przez wnioskodawcę zaliczonego do grupy przyłączeniowej A lub grupy przyłączeniowej B podgrupy II;
- c. 60 dni od dnia złożenia kompletnego wniosku przez wnioskodawcę zaliczonego do grupy przyłączeniowej C.

II.3.3. W przypadku gdy wydanie warunków przyłączenia jest uzależnione od uzyskania warunków przyłączenia od innego przedsiębiorstwa energetycznego, terminy o których mowa w punkcie II.3.2., przedłuża się o okres niezbędny do uzyskania tych warunków od innego przedsiębiorstwa energetycznego.

II.3.4. OSD informuje niezwłocznie wnioskodawcę o konieczności uzyskania warunków przyłączenia od innego przedsiębiorstwa i terminie ich wydania.

II.3.5. OSD informuje niezwłocznie wnioskodawcę o innym terminie wydania warunków przyłączenia, w przypadku gdy z istotnych powodów nie może być dotrzymany termin o którym mowa w punkcie II.3.2.

II.3.6. W przypadku odmowy wydania warunków technicznych przyłączenia z powodu braku możliwości technicznych lub ekonomicznych realizacji przyłączenia, OSD informuje niezwłocznie wnioskodawcę o odmowie ich wydania.

II.3.7. Na żądanie wnioskodawcy o którym mowa w punkcie II.3.6. OSD przedstawia informację o działaniach, jakie muszą być podjęte w zakresie rozbudowy sieci, aby nastąpiło przyłączenie do sieci.

II.3.8. OSD na wniosek podmiotu, który nie posiada tytułu prawnego do korzystania z obiektu, w którym będą używane przyłączane urządzenia, instalacje lub sieci, informuje go o możliwości przyłączenia do sieci w terminie określonym w punkcie II.3.2.

II.4 Umowa o przyłączenie do systemu dystrybucyjnego

II.4.1 Umowa o przyłączenie stanowi podstawę do rozpoczęcia przez OSD realizacji prac projektowych i budowlano-montażowych na zasadach określonych w tej umowie.

IRiESD – Warunki korzystania, prowadzenia ruchu, eksploatacji i planowania rozwoju sieci		
data:	wersja	strona 10 z 28
zatwierdzono:		

II.4.2 Umowa o przyłączenie do sieci dystrybucyjnej OSD powinna zawierać co najmniej:

- a. strony zawierające umowę,
- b. przedmiot umowy wynikający z warunków przyłączenia,
- c. termin realizacji przyłączenia,
- d. wysokość opłaty za przyłączenie oraz sposób jej regulowania,
- e. miejsce rozgraniczenia własności sieci OSD i instalacji podmiotu przyłączanego,
- f. zakres robót niezbędnych przy realizacji przyłączenia,
- g. wymagania dotyczące lokalizacji układu pomiarowo-rozliczeniowego i jego parametrów,
- h. harmonogram przyłączenia,
- i. warunki udostępnienia OSD nieruchomości należącej do podmiotu przyłączanego w celu budowy lub rozbudowy sieci niezbędnej do realizacji przyłączenia,
- j. przewidywany termin zawarcia umowy, na podstawie której nastąpi dostarczenie lub pobieranie paliwa gazowego,
- k. planowane ilości paliwa gazowego wprowadzanego do i/lub pobieranego z sieci,
- l. moc przyłączeniową,
- m. ustalenia dotyczące opracowania dokumentu regulującego zasady współpracy ruchowej z OSD,
- n. odpowiedzialność stron za niedotrzymanie warunków umowy, a w szczególności za opóźnienie terminu realizacji prac w stosunku do ustalonego w umowie,
- o. okres obowiązywania umowy i warunki jej rozwiązania.

II.4.3 Podmioty ubiegające się o przyłączenie do sieci dystrybucyjnej OSD urządzeń, instalacji i sieci są zobowiązane do projektowania obiektów, urządzeń, instalacji i sieci zgodnie z powszechnie obowiązującymi przepisami oraz w oparciu o otrzymane warunki przyłączenia.

II.5 Zasady odłączania

II.5.1 Zasady odłączania podmiotów od sieci dystrybucyjnej OSD określone w niniejszym rozdziale obowiązują OSD oraz podmioty odłączane, jeżeli umowa o świadczenie usług dystrybucji lub umowa kompleksowa nie stanowi inaczej.

II.5.2 OSD odłącza podmioty od sieci dystrybucyjnej OSD w przypadku:

- a. złożenia przez podmiot wniosku o odłączenie od sieci dystrybucyjnej,
- b. rozwiązania lub wygaśnięcia umowy o świadczenie usług dystrybucji lub umowy kompleksowej.

II.5.3 Wniosek o odłączenie od sieci dystrybucyjnej OSD składany przez podmiot zawiera w szczególności:

- a. miejsca przyłączenia urządzeń, instalacji lub sieci, których dotyczy odłączenie,
- b. przyczynę odłączenia,
- c. proponowany termin odłączenia.

IRIESD – Warunki korzystania, prowadzenia ruchu, eksploatacji i planowania rozwoju sieci		
data:	wersja	strona 11 z 28
zatwierdzono:		

II.5.4 OSD ustala termin odłączenia podmiotu od sieci dystrybucyjnej OSD uwzględniający techniczne możliwości realizacji procesu odłączenia podmiotu. Odłączany podmiot jest zawiadamiany przez OSD o dacie odłączenia, w terminie nie krótszym niż 14 dni od daty planowanego odłączenia. W w/w. zawiadomieniu OSD informuje podmiot o warunkach ponownego przyłączenia do sieci.

II.5.5 OSD dokonuje zmian w układzie sieci dystrybucyjnej umożliwiających odłączenie podmiotu od sieci. Podmiot odłączany od sieci dystrybucyjnej OSD, uzgadnia z nim tryb, terminy oraz warunki niezbędnej przebudowy lub likwidacji majątku sieciowego będącego własnością podmiotu, wynikające z odłączenia od sieci dystrybucyjnej.

II.5.6 OSD uzgadnia z sąsiednimi operatorami systemów dystrybucyjnych, tryb odłączenia podmiotu, w zakresie w jakim odłączenie podmiotu od sieci dystrybucyjnej OSD ma wpływ na warunki pracy sieci tych operatorów.

II.6 Wymagania techniczne w zakresie przyłączania do sieci dystrybucyjnej gazowej urządzeń i instalacji.

1. Układy pomiarowe powinny być zgodne z obowiązującymi przepisami oraz spełniać wymagania OSD.
2. Przyłączane do sieci dystrybucyjnych OSD urządzenia, instalacje i sieci podmiotów ubiegających się o przyłączenie, muszą spełniać wymagania techniczne i eksploatacyjne zapewniające:
  - a. bezpieczeństwo funkcjonowania systemu gazowego;
  - b. zabezpieczenie systemu gazowego przed uszkodzeniami spowodowanymi niewłaściwą pracą przyłączonych urządzeń, instalacji i sieci;
  - c. zabezpieczenie przyłączonych urządzeń, instalacji i sieci przed uszkodzeniami w przypadku awarii lub wprowadzenia ograniczeń w poborze lub dostarczaniu paliwa gazowego;
  - d. dotrzymanie w miejscu przyłączenia urządzeń, instalacji i sieci parametrów jakościowych paliwa gazowego;
  - e. spełnianie wymagań w zakresie ochrony środowiska, określonych w odrębnych przepisach,
  - f. możliwość dokonywania pomiarów wielkości i parametrów niezbędnych do prowadzenia ruchu sieci oraz rozliczeń za pobrane paliwo gazowe.
3. Urządzenia, instalacje i sieci, muszą spełniać także wymagania określone w odrębnych przepisach, w szczególności przepisach: prawa budowlanego, o ochronie przeciwpożarowej, o systemie oceny zgodności.

II.6.1 Wymagania techniczne w zakresie przyłączania do sieci dystrybucyjnej gazowej urządzeń i instalacji podmiotów zaliczanych do grupy przyłączeniowej B podgrupy II.

1. Urządzenia pomiarowe w tym urządzenia do pomiaru ciśnienia oraz strumienia objętości paliwa gazowego, zainstalowane w punkcie odbioru paliwa gazowego z sieci dystrybucyjnej gazowej powinny spełniać wymagania określone przez OSD.

IRiESD – Warunki korzystania, prowadzenia ruchu, eksploatacji i planowania rozwoju sieci		
data:	wersja	strona 12 z 28
zatwierdzono:		

2. W punkcie odbioru paliwa gazowego z sieci dystrybucyjnej gazowej powinny być zainstalowane układy filtracyjne oraz układy zabezpieczające urządzenia pomiarowe przed nadmiernym wzrostem przepływu paliwa gazowego oraz przed przepływem rewersyjnym.
3. W punkcie odbioru paliwa gazowego z sieci dystrybucyjnej gazowej powinny być zainstalowane urządzenia umożliwiające rejestrację i transmisję danych o strumieniu objętości i ciśnieniu paliwa gazowego.
4. Za zainstalowanie urządzeń o których mowa w pkt 1-3 odpowiada OSD.
5. Urządzenia i instalacje podmiotów przyłączanych powinny być zabezpieczone przed nadmiernym wzrostem ciśnienia, za zainstalowanie tych urządzeń odpowiada odbiorca końcowy paliw gazowych.

II.6.2 Wymagania techniczne w zakresie przyłączania do sieci dystrybucyjnej gazowej urządzeń i instalacji podmiotów zajmujących się przesyłaniem lub dystrybucją paliw gazowych, zaliczanych do grupy przyłączeniowej C.

1. W punkcie odbioru paliwa gazowego z sieci gazowej powinny być zainstalowane układy zabezpieczające urządzenia punktu wyjścia z systemu przesyłowego przed nadmiernym wzrostem przepływu paliwa gazowego.
2. W punkcie odbioru paliwa gazowego z sieci gazowej powinny być zainstalowane urządzenia zabezpieczające przed przepływem rewersyjnym, jeżeli podmiot przyłączany pobiera paliwo bez dodatkowych redukcji.
3. W punkcie odbioru paliwa gazowego z sieci gazowej powinny być zainstalowane urządzenia umożliwiające rejestrację i transmisję do odpowiedniego przedsiębiorstwa energetycznego zajmującego się przesyłaniem lub dystrybucją paliw gazowych danych o strumieniu objętości i ciśnieniu paliwa gazowego.
4. Za zainstalowanie urządzeń o których mowa w pkt 1-4 odpowiada OSD.
5. Sieć gazowa przyłączona do sieci o wyższym ciśnieniu powinna być wyposażona w urządzenia do regulacji ciśnienia oraz zabezpieczające przed jego nadmiernym wzrostem. Za zainstalowanie tych urządzeń odpowiada przedsiębiorstwo energetyczne zajmujące się przesyłaniem lub dystrybucją paliw gazowych w przyłączanej sieci.
6. Przyłączana sieć dystrybucyjna gazowa powinna być wyposażona w urządzenia i instalacje do nawaniania w celu zapewnienia parametrów intensywności zapachu zgodnie z paragrafem 38 Rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 22 lipca 2010 r. w sprawie szczegółowych warunków funkcjonowania systemu gazowego. Za zainstalowanie tych urządzeń odpowiada OSD.

II.7 Wymagania techniczne dla systemów telekomunikacji i wymiany informacji

II.7.1 Urządzenia, instalacje i sieci podmiotów przyłączonych do sieci gazowej powinny być wyposażone w urządzenia telemetryczne niezbędne do przekazywania do operatora systemu gazowego właściwego dla miejsca przyłączenia :

- a. Bieżących wartości parametrów mierzonych w danym punkcie wprowadzenia paliwa gazowego lub jego odbioru, w szczególności informacji o strumieniu objętości i ciśnieniu tego paliwa;
- b. Danych pomiarowych niezbędnych do dokonywania rozliczeń zgodnie z wymaganiami określonymi przez OSD.

IRiESD – Warunki korzystania, prowadzenia ruchu, eksploatacji i planowania rozwoju sieci		
data:	wersja	strona 13 z 28
zatwierdzono:		

II.7.2 Systemy teleinformatyczne wykorzystywane:

- a. Do wymiany informacji niezbędnych dla bilansowania systemu, prowadzenia ruchu sieciowego, rozliczeń powinny zapewnić wymagane bezpieczeństwo, poufność i niezawodność przekazywania informacji;
- b. Przez operatorów systemów gazowych do prowadzenia ruchu sieciowego powinny umożliwiać wzajemną wymianę danych dotyczących prowadzenia tego ruchu.

II.7.3 Systemy telekomunikacyjne i teleinformatyczne powinny być zabezpieczone przed negatywnymi skutkami awarii sieci elektroenergetycznej i wyposażone w układy podtrzymujące ich funkcjonowanie w razie wystąpienia awarii.

III. WARUNKI KORZYSTANIA Z SIECI DYSTRYBUCYJNEJ**III.1 Charakterystyka korzystania z sieci gazowych**

III.1.1 Korzystanie z sieci dystrybucyjnej umożliwia realizację dostaw paliw gazowych w sposób ciągły i niezawodny, przy zachowaniu obowiązujących standardów jakościowych.

III.1.2 OSD na zasadzie równoprawnego traktowania oraz na zasadach i w zakresie wynikającym z obowiązujących przepisów prawa i IRiESD, świadczy usługi dystrybucji, zapewniając wszystkim użytkownikom systemu, zaspokojenie uzasadnionych potrzeb w zakresie dystrybucji paliw gazowych.

III.1.3 W zakresie dystrybucji paliw gazowych OSD w szczególności:

1. dokonuje transportu paliw gazowych wprowadzanych do lub odbieranych z miejsc dostarczania określonych w umowie o świadczenie usług dystrybucji paliw gazowych,
2. zapewnia długoterminową zdolność systemu dystrybucyjnego do zaspokojenia uzasadnionych potrzeb w zakresie dystrybucji paliw gazowych, poprzez należyty rozwój, rozbudowę, eksploatację, konserwację i remonty infrastruktury sieciowej, w zakresie sieci dystrybucyjnej;
3. przekazuje dane pomiarowo - rozliczeniowe, niezbędne do prowadzenia procesu rozliczeń pomiędzy OSD i użytkownikami systemu oraz pomiędzy użytkownikami systemu.

III.2 Warunki świadczenia przez OSD usług dystrybucji paliw gazowych, prowadzenia ruchu sieciowego i eksploatacji sieci oraz korzystania z systemu gazowego i połączeń międzysystemowych.

III.2.1 Świadczenie usług dystrybucji odbywa się na podstawie umowy o świadczenie usług dystrybucji oraz na warunkach określonych w koncesji OSD na dystrybucję paliw gazowych, IRiESD i Taryfie OSD.

III.2.2 Świadczenie usług dystrybucji paliw gazowych odbywa się:

1. w sposób ciągły, o ile w umowie o świadczenie usług dystrybucji paliw gazowych strony nie postanowiły, że usługa ta może być świadczona w sposób przerywany,
2. z zapewnieniem parametrów jakościowych, o których mowa w §38 Rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 22 lipca 2010 r. w sprawie szczegółowych warunków funkcjonowania systemu gazowego (z późniejszymi zmianami).

III.2.3 Podmiot zainteresowany korzystaniem z usług dystrybucji paliw gazowych świadczonych przez OSD jest zobowiązany złożyć wniosek o zawarcie umowy

IRiESD – Warunki korzystania, prowadzenia ruchu, eksploatacji i planowania rozwoju sieci		
data:	wersja	strona 14 z 28
zatwierdzono:		

o świadczenie usług dystrybucji paliw gazowych. Złożenie wniosku o zawarcie umowy o świadczenie usług dystrybucji odbywa się zgodnie z procedurą opisaną w Instrukcji Ruchu i Eksploatacji Sieci Dystrybucyjnej w części dotyczącej bilansowania systemu dystrybucyjnego i zarządzania ograniczeniami systemowymi (zwanej dalej „IRiESD-Bilansowanie”) tak jak w przypadku pierwszej zmiany sprzedawcy.

III.2.4 OSD opracowuje i udostępnia użytkownikom systemu wzory umów o świadczenie usług dystrybucji paliw gazowych właściwe dla poszczególnych grup (typów) użytkowników systemu dystrybucyjnego.

III.2.5 W przypadkach, związanych w szczególności ze zmianą IRiESD lub aktów prawnych wpływających na zmianę dotychczasowych warunków świadczenia usług dystrybucji paliw gazowych, skutkujących koniecznością dokonania istotnych zmian postanowień zawartych umów o świadczenie usług dystrybucji paliw gazowych, OSD może udostępniać wzory aneksów do tych umów.

III.2.6 Udostępnianie wzorów umów o świadczenie usług dystrybucji paliw gazowych lub wzorów aneksów do tych umów odbywa się poprzez ich opublikowanie i aktualizację na stronie internetowej OSD.

III.2.7 Wzory umów, o których mowa powyżej, stanowią podstawę do przygotowania projektu umowy o świadczenie usług dystrybucji paliw gazowych, jak też projektu aneksu do tych umów.

III.2.8 Użytkownicy systemu dystrybucyjnego wnoszą do OSD opłatę za świadczone przez OSD usługi dystrybucji paliw gazowych.

III.2.9 Opłata za świadczone przez OSD usługi dystrybucji paliw gazowych naliczana jest zgodnie z Taryfą OSD zatwierdzoną przez Prezesa URE.

III.2.10 OSD :

1. instaluje na własny koszt układ pomiarowy w miejscu określonym w umowie o przyłączenie do sieci przypadku odbiorców zaliczanych do grupy przyłączeniowej B;
2. przez całą dobę przyjmuje od odbiorców zgłoszenia dotyczące awarii lub zakłóceń w dostawie paliw gazowych;
3. niezwłocznie przystępuje do likwidacji występujących w sieci awarii i usuwania zakłóceń w dostarczaniu paliw gazowych;
4. powiadamia użytkowników systemu gazowego o przewidywalnym terminie wznawiania dostarczania paliw gazowych, przerwanych z powodu awarii sieci gazowej;
5. powiadamia użytkowników systemu gazowego o terminach i czasie planowanych przerw w dostarczaniu paliw gazowych w drodze indywidualnych zawiadomień przekazywanych pisemnie, telefonicznie bądź za pomocą innego środka telekomunikacji co najmniej na:
  - a. 7 dni przed dniem planowanej przerwy w dostawie paliw gazowych dla odbiorców zaliczanych do grupy przyłączeniowej B podgrupy I,
  - b. 14 dni przed dniem planowanej przerwy w dostawie paliw gazowych dla pozostałych odbiorców.
6. Odpłatnie podejmuje stosowne czynności w sieci gazowej w celu umożliwienia bezpiecznego wykonania przez użytkownika systemu gazowego lub inny podmiot prac w obszarze oddziaływania tej sieci.

III.2.11 Użytkownicy systemu dystrybucyjnego składają zgłoszenia zapotrzebowania do OSD. Zapotrzebowania te podlegają zatwierdzeniu przez OSD.

IRiESD – Warunki korzystania, prowadzenia ruchu, eksploatacji i planowania rozwoju sieci		
data:	wersja	strona 15 z 28
zatwierdzono:		

III.2.12 Zatwierdzone zgłoszenia zapotrzebowania, ich realizacja oraz rozdział pomiędzy użytkowników systemu gazowego ilości paliw gazowych wprowadzonych w danym punkcie wejścia do systemu gazowego oraz odbieranych w danym punkcie systemu gazowego stanowią podstawę do rozliczeń za świadczone usługi przesyłania lub dystrybucji paliw gazowych.

III.2.13 Określona w zgłoszeniu zapotrzebowania suma ilości paliw gazowych wprowadzonych do systemu gazowego powinna być równa sumie ilości paliw gazowych odebranych z tego systemu, chyba, że użytkownik systemu gazowego podejmuje działania mające na celu uniknięcie niezbilansowania paliw gazowych dostarczonych i odebranych przez niego z systemu gazowego.

III.2.14 Zgłoszenia zapotrzebowania dla punktów wejścia do systemu gazowego lub punktów wyjścia z systemu gazowego, znajdujących się na połączeniu systemu gazowego z innym systemem gazowym powinny być zgodne z odpowiadającymi im zgłoszeniami zapotrzebowania w innych systemach gazowych połączonych z tym systemem.

III.2.15 Zgłoszenia zapotrzebowania należy składać w okresie rocznym, tygodniowym lub dobowym. Powinny one uwzględniać ograniczenia systemowe określone przez przedsiębiorstwa energetyczne zajmujące się przesyłaniem lub dystrybucją paliw gazowych.

III.2.16 Ruch sieciowy i eksploatacja sieci gazowej powinny odbywać się zgodnie z instrukcją opracowaną i udostępnioną przez OSD.

III.2.17 OSD w obszarze swego działania, jest obowiązany do odbioru biogazu rolniczego o parametrach jakościowych określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 9a ust.11 ustawy prawo energetyczne, wytworzonych w instalacjach przyłączonych bezpośrednio do sieci OSD.

III.3 Standardy jakościowe obsługi użytkowników systemu

III.3.1 . Postanowienia ogólne

Parametry jakościowe paliw gazowych opisane są w punktach I.5. i I.6.

III.3.1.1 OSD świadczy usługi dystrybucji na zasadzie równoprawnego traktowania wszystkich użytkowników systemu.

III.3.1.2 W celu realizacji powyższego obowiązku OSD w szczególności:

1. opracowuje i udostępnia wzory wniosków i umów oraz IRiESD,
2. publikuje na swojej stronie internetowej informacje, których obowiązek publikacji wynika z powszechnie obowiązujących przepisów, decyzji administracyjnych i IRiESD.

III.3.1.3 OSD w zakresie standardów jakościowych obsługi odbiorców:

1. przyjmuje od odbiorców zgłoszenia i reklamacje dotyczące dostarczania paliw gazowych z sieci gazowej;
2. rozpatruje wnioski lub reklamacje odbiorców w terminie 14 dni od złożenia wniosku lub zgłoszenia reklamacji, z wyłączeniem spraw określonych w pkt 4, które są rozpatrywane w terminie 14 dni od zakończenia stosownych kontroli i pomiarów;
3. pokrywa koszty badań parametrów jakościowych, nieodpłatnie udziela informacji dotyczących rozliczeń oraz aktualnych taryf;
4. na wniosek odbiorcy, dokonuje sprawdzenia parametrów jakościowych paliw gazowych dostarczanych z sieci gazowej, wykonując odpowiednie pomiary. W przypadku

IRiESD – Warunki korzystania, prowadzenia ruchu, eksploatacji i planowania rozwoju sieci		
data:	wersja	strona 16 z 28
zatwierdzono:		

zgodności zmierzonych parametrów ze standardami określonymi w IRiESD oraz umowie koszty sprawdzenia i pomiarów ponosi odbiorca na zasadach określonych w taryfie;

5. na wniosek odbiorcy, z którym ma zawartą umowę, udziela bonifikaty za niedotrzymanie parametrów jakościowych, o których mowa w IRiESD w wysokości określonej w taryfie.

III.3.1.4 OSD zapewnia odczyt układów pomiarowych i przekazuje dane do dokonania rozliczeń podmiotowi, z którym zawarło umowę o świadczenie usługi dystrybucji paliw gazowych.

III.3.1.5 OSD umożliwia podmiotowi z którym ma zawartą umowę o świadczenie usługi dystrybucji wgląd do wskazań układów pomiarowych oraz dokumentów stanowiących podstawę dokonania rozliczeń za dostarczone paliwo gazowe, a także do wyników kontroli prawidłowości wskazań tego układu.

III.3.1.6 OSD po zakończeniu dostarczania paliw gazowych, a także w razie wymiany układu pomiarowego w trakcie ich dostarczania wydaje podmiotowi, z którym zawarło umowę o świadczenie usługi dystrybucji, dokument zawierający dane identyfikujące układ pomiarowy oraz udostępnia jego dane pomiarowe na dzień zakończenia dostarczania tych paliw lub demontażu układu pomiarowego.

III.3.1.7 Odbiorca ma prawo:

1. uczestniczenia w odczycie wskazań układu pomiarowego przed jego demontażem;
2. wglądu do wskazań układu pomiarowego oraz dokumentów stanowiących podstawę rozliczeń za dostarczone paliwa gazowe, a także do wyników kontroli prawidłowości wskazań tego układu będących w posiadaniu przedsiębiorstwa energetycznego zajmującego się obrotem paliwami gazowymi.

III.3.1.8 Na żądanie odbiorcy OSD dokonuje sprawdzenia prawidłowości działania układu pomiarowego, którego jest właścicielem, nie później niż w ciągu 14 dni od dnia zgłoszenia żądania.

III.3.1.9 Odbiorca ma prawo żądać laboratoryjnego sprawdzenia prawidłowości działania układu pomiarowego. Układ pomiarowy powinien zostać przekazany do badania laboratoryjnego w terminie 7 dni od dnia zgłoszenia takiego żądania przez odbiorcę.

III.3.1.10 Badania, o których mowa w ust.II.3.1.9, przeprowadzane są w laboratorium badawczym posiadającym akredytację jednostki certyfikującej, uzyskaną na zasadach i w trybie określonych w ustawie z dnia 30 sierpnia 2002 r. o systemie oceny zgodności (Dz.U. z 2004 r. Nr 204, poz. 2087, z późn. zm.)

III.3.1.11 Odbiorca pokrywa koszty sprawdzenia prawidłowości działania układu pomiarowego oraz badania laboratoryjnego wykonanego na jego żądanie tylko w przypadku, gdy nie stwierdzono nieprawidłowości w działaniu elementów układu pomiarowego.

III.3.1.12 W ciągu 30 dni od dnia otrzymania wyniku badania laboratoryjnego, o którym mowa pkt 2 odbiorca może zlecić wykonanie dodatkowej ekspertyzy badanego uprzednio układu pomiarowego. OSD umożliwia przeprowadzenie takiej ekspertyzy.

III.3.1.13 W przypadku stwierdzenia nieprawidłowości w działaniu układu pomiarowego, z wyłączeniem nielegalnego poboru paliwa gazowego OSD pokrywa koszty sprawdzenia prawidłowości działania układu pomiarowego oraz badania laboratoryjnego, o którym mowa w pkt.II.3.1.9, a także dokonuje na własny koszt

IRiESD – Warunki korzystania, prowadzenia ruchu, eksploatacji i planowania rozwoju sieci		
data:	wersja	strona 17 z 28
zatwierdzono:		

korekty należności za dostarczone paliwo gazowe na zasadach i w terminach określonych w taryfie.

III.3.1.14 Odbiorca paliw gazowych umożliwia OSD sprawdzenie prawidłowości działania układu pomiarowego. Odbiorca ponosi koszty sprawdzenia układu pomiarowego którego jest właścicielem w przypadku stwierdzenia nieprawidłowości w jego działaniu.

III.3.1.15 Na żądanie odbiorcy OSD może dostarczać gaz ziemny o innych parametrach jakościowych niż określone w punktach I.5. i I.6>, pod warunkiem, że nie spowoduje to zakłóceń w pracy w systemie gazowym.

III.3.1.16 OSD wykonuje badania poszczególnych parametrów jakościowych, w punktach wejścia do sieci dystrybucyjnej gazowej, w których następuje mieszanie strumieni paliwa gazowego, o ile niemożliwe jest przypisanie wartości danej wielkości w danym punkcie na podstawie wartości określonej w innych punktach tej sieci lub sieci przesyłowej gazowej, do której jest ona przyłączona w zakresie:

1. Zawartości siarkowodoru, siarki merkaptanowej i siarki całkowitej- co najmniej raz w miesiącu;
2. Ciepła spalania i górnej liczby Wobbego - co najmniej raz na dobę;
3. Intensywności zapachu paliw gazowych – co najmniej raz na 2 tygodnie.

III.3.1.17 OSD dokonuje bieżącej kontroli parametrów jakościowych w sposób umożliwiający prawidłowe rozliczenie użytkowników systemu gazowego.

III.3.1.18 W przypadku gdy nie zostały zachowane parametry jakościowe paliw gazowych, OSD może odmówić przyjęcia takich paliw w celu ich przesłania, chyba że świadcząc usługę dodatkową, uzyska dla tych paliw parametry jakościowe zgodne z IRiESD.

III.3.1.19 OSD w celu dokonania rozliczeń paliw gazowych może wyznaczyć obszary rozliczeniowe w ramach których określi średnią ważoną wartość ciepła spalania paliw gazowych.

III.3.1.20 Informacje szczegółowe udzielane są na zapytanie odbiorcy złożone pisemnie następującymi drogami:

1. osobiście w punkcie obsługi klienta,
2. listownie na adres OSD,
3. pocztą elektroniczną,
4. faksem, lub telefonicznie pod numerami telefonów zamieszczonymi na stronie internetowej OSD oraz w punktach obsługi klienta.

III.3.1.21 Odpowiedzi na zapytanie złożone pisemnie w formie listownej lub elektronicznej przez odbiorcę OSD udziela w terminie do 14 dni od daty wpłynięcia zapytania do OSD.

III.3.2 Postępowanie reklamacyjne

III.3.2.1 Reklamacje podmiotów zobowiązanych do stosowania IRiESD powinny być zgłaszane w formie pisemnej.

III.3.2.2 Reklamacje powinny być dostarczone do OSD, na adres:

*Energomedia Sp. z o.o.
32-540 Trzebinia
Ul. Fabryczna 22*

IRiESD – Warunki korzystania, prowadzenia ruchu, eksploatacji i planowania rozwoju sieci		
data:	wersja	strona 18 z 28
zatwierdzono:		

III.3.2.3 Skierowanie przez podmiot reklamacji do OSD powinno zawierać w szczególności:

- a. dane adresowe podmiotu;
- b. datę zaistnienia oraz opis i przyczynę okoliczności stanowiących podstawę reklamacji wraz z uzasadnieniem;
- c. zgłaszane żądanie;
- d. dokumenty uzasadniające żądanie.

III.3.2.4 OSD rozstrzyga zgłoszoną reklamację w terminie nie dłuższym niż 14 dni od daty otrzymania zgłoszenia reklamacji. Rozstrzygnięcie reklamacji w formie pisemnej wraz z uzasadnieniem jest przesyłane listem poleconym.

III.3.2.5 Jeżeli rozstrzygnięcie reklamacji przez OSD zgodnie z pkt III.3.2.4. w całości lub w części nie jest satysfakcjonujące dla podmiotu zgłaszającego, to podmiot ten ma prawo w terminie 14 dni od dnia otrzymania rozstrzygnięcia, wystąpić pisemnie do OSD z wnioskiem o ponowne rozpatrzenie reklamacji. Wniosek powinien zawierać:

- a. zakres nieuwzględnionego przez OSD żądania;
- b. dane przedstawicieli podmiotu upoważnionych do prowadzenia negocjacji.

Wniosek o ponowne rozstrzygnięcie reklamacji powinien być przekazany na adres wymieniony w pkt III.3.2.2.

III.3.2.6 OSD rozstrzyga wniosek o ponowne rozpatrzenie reklamacji w terminie nieprzekraczającym 60 dni od daty jego otrzymania. OSD rozpatruje przedmiotowy wniosek po przeprowadzeniu negocjacji z upoważnionymi przedstawicielami podmiotu zgłaszającego reklamację i może ją uwzględnić w całości lub w części lub podtrzymać swoje wcześniejsze stanowisko. OSD przesyła rozstrzygnięcie wniosku w formie pisemnej, listem poleconym.

III.3.2.7 Jeżeli reklamacje prowadzące do sporu pomiędzy OSD, a podmiotem zgłaszającym żądanie nie zostaną uwzględnione w trakcie opisanego powyżej postępowania reklamacyjnego, Strony sporu mogą zgłosić spór do rozstrzygnięcia przez sąd, zgodnie z zapisami zawartymi w stosownej umowie wiążącej OSD i podmiot składający reklamację.

III.3.2.8 Skierowanie sprawy do rozstrzygnięcia zgodnie z zapisami umowy, o której mowa w pkt III.3.2.7., musi być poprzedzone procedurą reklamacyjną zgodnie z powyższymi postanowieniami.

IV. EKSPLOATACJA URZĄDZEŃ, INSTALACJI I SIECI

IV.1 Przepisy ogólne

IV.1.1 Urządzenia przyłączone do sieci dystrybucyjnej OSD muszą spełniać warunki legalizacji, uzyskiwania homologacji i/lub certyfikatów, znaku CE oraz innych wymagań określonych odrębnymi przepisami.

IV.1.2 Projektowanie oraz eksploatacja urządzeń, instalacji i sieci powinny zapewniać racjonalne i oszczędne zużycie paliw lub energii przy zachowaniu:

1. niezawodności współdziałania z siecią,
2. bezpieczeństwa obsługi i otoczenia po spełnieniu wymagań ochrony środowiska,
3. zgodności z wymaganiami odrębnych przepisów, a w szczególności przepisów: prawa budowlanego, o ochronie przeciwpożarowej, o dozorze technicznym, Polskich Norm wprowadzonych do obowiązkowego stosowania.

IRiESD – Warunki korzystania, prowadzenia ruchu, eksploatacji i planowania rozwoju sieci		
data:	wersja	strona 19 z 28
zatwierdzono:		

IV.1.3 Zasady i standardy techniczne eksploatacji sieci dystrybucyjnej OSD obejmują zagadnienia związane z:

- a. przyjmowaniem urządzeń, instalacji i sieci do eksploatacji,
- b. prowadzeniem zabiegów eksploatacyjnych,
- c. przekazaniem urządzeń, instalacji i sieci do remontu lub wycofywaniem z eksploatacji,
- d. dokonywaniem uzgodnień z OSD współpracującym przy wykonywaniu prac eksploatacyjnych,
- e. prowadzeniem dokumentacji technicznej i prawnej.

IV.1.4 Właściciel urządzeń, instalacji lub sieci odpowiada za ich należyty stan techniczny w tym za prawidłowe ich utrzymanie oraz prowadzenie eksploatacji poprzez m.in. wykonywanie oględzin, przeglądów, konserwacji i remontów oraz badań, pomiarów i prób eksploatacyjnych..

IV.1.5 Właściciel urządzeń, instalacji lub sieci może na podstawie umowy powierzyć prowadzenie eksploatacji swoich urządzeń, instalacji lub sieci innemu podmiotowi, z uwzględnieniem zasad określonych w niniejszej IRiESD.

IV.1.6 Dopuszcza się w umowie zawartej pomiędzy właścicielem urządzeń, instalacji lub sieci oraz OSD, uzgodnienie innych niż określone w IRiESD standardów eksploatacji urządzeń, instalacji lub sieci.

IV.1.7 OSD prowadzi eksploatację urządzeń gazowych, zgodnie z zapisami niniejszej IRiESD oraz w oparciu o zasady i instrukcje eksploatacji sieci, instalacji lub poszczególnych urządzeń, w tym układów automatyki i zabezpieczeń, pomiarowych, regulacyjnych i sterowniczo-sygnalizacyjnych.

IV.1.8 Podmioty przyłączone do sieci dystrybucyjnej OSD zobowiązane są do eksploataowania sieci, urządzeń i instalacji będących ich własnością w sposób nie zagrażający bezpiecznej pracy systemu dystrybucyjnego. Granicę eksploatacji sieci, urządzeń i instalacji (w tym układy automatyki zabezpieczeniowej), a tym samym obowiązek utrzymywania tych elementów w należyтым stanie technicznym, reguluje umowa o świadczenie usług dystrybucyjnych lub umowa kompleksowa.

IV.1.9 OSD może zażądać od podmiotu, któremu świadczy usługę dystrybucji wglądu w dokumentację eksploatacyjną potwierdzającą terminowość i zakres prowadzonych prac eksploatacyjnych sieci, urządzeń i instalacji, których stan techniczny może mieć wpływ na pracę sieci dystrybucyjnej.

IV.1.10 Wykonywanie oględzin, przeglądów, oceny stanu technicznego oraz konserwacji i remontów urządzeń, instalacji oraz sieci dystrybucyjnych określa OSD w dokumencie „Zasady dokonywania oględzin, przeglądów, oceny stanu technicznego oraz konserwacji i remontów urządzeń, instalacji oraz sieci dystrybucyjnych.” OSD udostępnia wyżej wymienione zasady na swojej stronie internetowej.

IV.2 Przyjmowanie urządzeń, instalacji i sieci do eksploatacji

IV.2.1 Przy projektowaniu i budowie sieci gazowej należy uwzględnić warunki geologiczne, hydrologiczne, wymagania ochrony przeciwpożarowej oraz ochrony środowiska i zabytków.

IV.2.2 Sieć gazowa powinna być projektowana i budowana zgodnie z przepisami prawa budowlanego, w sposób zapewniający jej bezpieczną eksploatację oraz dostawę

IRiESD – Warunki korzystania, prowadzenia ruchu, eksploatacji i planowania rozwoju sieci		
data:	wersja	strona 20 z 28
zatwierdzono:		

paliwa gazowego w ilościach wynikających z bieżącego i planowanego zapotrzebowania.

IV.2.3 Projektujący i budujący sieć gazową powinni stosować system zarządzania jakością.

IV.2.4 Przyjęcie do eksploatacji urządzeń, instalacji i sieci: nowych, przebudowanych i po remoncie - następuje po przeprowadzeniu prób i pomiarów oraz stwierdzeniu spełnienia warunków określonych w niniejszej instrukcji, w zawartych umowach, a także warunków zawartych w dokumentacji projektowej i fabrycznej. Przyjmowane do eksploatacji urządzenia, instalacje i sieci w zależności od potrzeb, powinny posiadać wymaganą dokumentację prawną i techniczną.

IV.2.5 Właściciel urządzeń, instalacji i sieci (w porozumieniu z OSD, jeżeli właścicielem nie jest Energomedia Sp. z o.o.) dokonuje odbioru urządzeń, instalacji i sieci oraz sporządza protokół stwierdzający spełnienie przez przyjmowane do eksploatacji urządzenia, instalacje i sieci wymagań określonych w niniejszej IRiESD. OSD, w przypadku gdy nie jest właścicielem uruchamianych urządzeń, instalacji i sieci, zastrzega sobie prawo sprawdzenia urządzeń, instalacji i sieci przyłączanych do sieci, której jest operatorem.

IV.3 Przekazanie urządzeń do remontu lub wycofywanie z eksploatacji

IV.3.1 Przekazanie urządzeń do remontu lub wycofanie z eksploatacji następuje na podstawie decyzji właściciela urządzeń.

IV.3.2 Data i sposób przekazania urządzeń do remontu lub wycofania z eksploatacji wymaga uzgodnienia z OSD.

IV.4 Uzgadnianie prac eksploatacyjnych z operatorem systemu przesyłowego i operatorami systemów dystrybucyjnych

IV.4.1 Wszystkie prace wykonywane w sieci dystrybucyjnej OSD są prowadzone w uzgodnieniu z OSD.

IV.4.2 W przypadku powierzenia prowadzenia eksploatacji urządzeń, instalacji lub sieci innemu podmiotowi, szczegółowe zasady i terminy dokonywania uzgodnień prac eksploatacyjnych z OSD reguluje umowa.

IV.4.3 OSD dokonuje niezbędnych uzgodnień planowanych prac eksploatacyjnych w zakresie, w jakim mogą one mieć wpływ na pracę sieci, której ruch prowadzą inni operatorzy.

IV.5 Dokumentacja techniczna i prawna

IV.5.1 Właściciel obiektu lub urządzenia gazowego prowadzi i na bieżąco aktualizuje następującą dokumentację:

- a. dla obiektu energetycznego – dokumentacją prawną i techniczną,
- b. dla urządzeń – dokumentację techniczną.

Dopuszcza się prowadzenie i aktualizację dokumentacji przez inny podmiot działający na podstawie umowy zawartej z właścicielem obiektu lub urządzenia. Zakres i rodzaj dokumentacji określa umowa.

IV.5.2 Dokumentacja prawna obiektu energetycznego winna zawierać w szczególności:

IRiESD – Warunki korzystania, prowadzenia ruchu, eksploatacji i planowania rozwoju sieci		
data:	wersja	strona 21 z 28
zatwierdzono:		

- a. wymagane przepisami prawa decyzje, pozwolenia i zgłoszenia,
- b. dokumenty stwierdzające stan prawno – własnościowy nieruchomości.

IV.5.3 Dokumentacja techniczna obejmuje w zależności od potrzeb między innymi:

- a. dokumentację powykonawczą,
- b. protokoły zakwalifikowania pomieszczeń i ich stref lub przestrzeni zewnętrznych do kategorii niebezpieczeństwa pożarowego i/lub zagrożenia wybuchem,
- c. dokumentację fabryczną urządzenia, w tym: świadectwa, karty gwarancyjne, fabryczne instrukcje obsługi, opisy techniczne, rysunki konstrukcyjne, montażowe i zestawieniowe,
- d. dokumentację związaną z ochroną środowiska naturalnego
- e. dokumentację eksploatacyjną i ruchową.

IV.5.4 Dokumentacja eksploatacyjna i Ruchowa w zależności od potrzeb obejmuje między innymi:

- a. dokumenty przyjęcia do eksploatacji,
- b. instrukcje eksploatacji z niezbędnymi załącznikami,
- c. dokumenty dotyczące oględzin, przeglądów, konserwacji, napraw i remontów, w tym dokumenty dotyczące rodzaju i zakresu uszkodzeń oraz napraw,
- d. protokoły zawierające wyniki przeprowadzonych badań, prób i pomiarów,
- e. wykaz niezbędnych części zamiennych,
- f. dokumenty z przeprowadzonej oceny stanu technicznego,
- g. dziennik operacyjny,
- h. schemat ideowy obiektu z zaznaczonymi granicami własności i eksploatacji,
- i. wykaz nastawień zabezpieczeń i automatyki,
- j. karty przełączeń,
- k. programy łączeniowe,
- l. wykaz personelu ruchowego.

IV.5.5 Instrukcja eksploatacji obiektów, urządzeń jest opracowywana przez właściciela i w zależności od potrzeb winna zawierać między innymi;

- a. ogólną charakterystykę urządzenia,
- b. niezbędne warunki eksploatacji urządzenia,
- c. wymagania dotyczące kwalifikacji osób zajmujących się eksploatacją,
- d. określenie czynności związanych z uruchomieniem, obsługą w czasie pracy i wyłączeniem urządzenia w warunkach normalnej eksploatacji,
- e. zakresy przeprowadzania oględzin, przeglądów , prób, pomiarów i badań,
- f. wymagania w zakresie konserwacji i napraw,
- g. zasady postępowania w razie awarii, pożaru, i w przypadku innych zakłóceń w pracy,
- h. wykaz sprzętu ochronnego,
- i. informacja o środkach łączności,
- j. wymagania związane z ochroną środowiska naturalnego,
- k. zakresy i terminy wykonywania zapisów ruchowych, w tym wskazań aparatury kontrolno - pomiarowej,
- l. opis zastosowanych środków ochrony przed: pożarem, wybuchem i innych w zależności od potrzeb.

IRiESD – Warunki korzystania, prowadzenia ruchu, eksploatacji i planowania rozwoju sieci		
data:	wersja	strona 22 z 28
zatwierdzono:		

IV.6 Rezerwa urządzeń i części zapasowych

IV.6.1 OSD, w zakresie posiadanego majątku, zapewnia rezerwy urządzeń i części zapasowych, niezbędne z punktu widzenia bezpiecznej pracy systemu gazowego.

IV.6.2 W przypadku powierzenia OSD prowadzenia eksploatacji przez właściciela urządzeń zawarta umowa powinna regulować zasady utrzymywania niezbędnej rezerwy urządzeń i części zapasowych.

IV.7 Wymiana informacji eksploatacyjnych

IV.7.1 Podmioty prowadzące eksploatację sieci dystrybucyjnej oraz urządzeń, instalacji i sieci przyłączonych do sieci dystrybucyjnej wymieniają wzajemnie informacje eksploatacyjne. Podmioty te współpracują ze sobą w zakresie niezbędnym dla stabilnego i ciągłego funkcjonowania systemu gazowego oraz zapewnienia parametrów jakościowych paliw gazowych

IV.7.2 Odbiorcy i wytwórcy mogą uzyskać od OSD informacje eksploatacyjne o sieci dystrybucyjnej OSD w zakresie związanym z bezpieczeństwem pracy ich urządzeń i instalacji.

IV.7.3 Wymiana informacji eksploatacyjnych obejmuje w zależności od potrzeb:

- a. informacje niezbędne do sporządzenia schematów sieci dystrybucyjnej,
- b. wyniki oględzin, przeglądów i oceny stanu technicznego,
- c. wyniki badań, pomiarów i prób eksploatacyjnych,
- d. parametry obiektów, urządzeń i sieci zmienione w wyniku podjęcia działań eksploatacyjnych,
- e. informacje związane z automatyką zabezpieczeniową,
- f. imienne wykazy osób, wraz z danymi teleadresowymi, odpowiedzialnych za podejmowanie działań eksploatacyjnych.

IV.7.4 Informacje eksploatacyjne, o których mowa w pkt.IV.7.2, są aktualizowane i przekazywane na bieżąco.

IV.7.5 Operator systemu przesyłowego, operatorzy systemów dystrybucyjnych oraz podmioty przyłączone do sieci dystrybucyjnej OSD stosują jednolite nazewnictwo i numerację swoich obiektów i urządzeń.

IV.7.6 OSD sporządza i aktualizuje schematy sieci dystrybucyjnej.

IV.7.7 OSD współpracuje z przedsiębiorstwami energetycznymi zajmującymi się obrotem paliwami gazowymi w zakresie:

- a. planowania rozwoju sieci gazowych lub instalacji;
- b. planowania technicznych możliwości pokrycia zapotrzebowania na paliwa gazowe;
- c. przedsięwzięć racjonalizujących zużycie paliw gazowych.

IV.8 Ochrona środowiska naturalnego

IV.8.1 OSD oraz podmioty przyłączone do sieci dystrybucyjnej OSD są zobowiązane do przestrzegania zasad ochrony środowiska, określonych odrębnymi przepisami i normami.

IV.8.2 OSD oraz podmioty przyłączone do sieci dystrybucyjnej OSD stosują środki techniczne i organizacyjne ograniczające wpływ pracy urządzeń gazowych na środowisko naturalne.

IRiESD – Warunki korzystania, prowadzenia ruchu, eksploatacji i planowania rozwoju sieci		
data:	wersja	strona 23 z 28
zatwierdzono:		

IV.8.3 Dokumentacja projektowa obiektów i urządzeń sieci dystrybucyjnej jest uzgadniana w zakresie wymogów ochrony środowiska z właściwymi organami administracji, jeśli uzgodnienia takie są wymagane odrębnymi przepisami.

IV.8.4 Właściciel urządzeń zapewnia przestrzeganie zasad ochrony środowiska oraz zgodną z przepisami wycinkę drzew i gałęzi wokół obiektów oraz urządzeń sieci dystrybucyjnej.

IV.9 Ochrona przeciwpożarowa

IV.9.1 Właściciel urządzeń, instalacji i sieci zapewnia ich ochronę przeciwpożarową zgodnie z obowiązującymi normami i przepisami.

IV.9.2 W uzasadnionych przypadkach właściciel urządzeń, instalacji i sieci zapewnia opracowanie instrukcji przeciwpożarowych dla urządzeń, instalacji i sieci.

IV.10 Planowanie prac eksploatacyjnych

IV.10.1 OSD opracowuje roczne plany prac eksploatacyjnych dla urządzeń, instalacji i sieci dystrybucyjnej OSD obejmujące w szczególności:

- a. oględziny, przeglądy oraz badania i pomiary,
- b. remonty.

IV.10.2 Poza pracami przewidywanymi w rocznym planie prac eksploatacyjnych OSD zapewnia realizację doraźnych prac eksploatacyjnych, mających na celu naprawę uszkodzeń zagrażających prawidłowemu funkcjonowaniu urządzeń, instalacji i sieci dystrybucyjnej OSD lub stwarzających zagrożenie dla bezpieczeństwa ludzi i środowiska naturalnego.

IV.10.3 Podmioty przyłączone do sieci dystrybucyjnej OSD. uzgadniają z OSD prace eksploatacyjne w zakresie, w jakim mogą mieć one wpływ na ruch i eksploatację sieci dystrybucyjnej.

IV.10.4 Podmioty planujące realizację prac eksploatacyjnych wymagających wyłączeń elementów sieci dystrybucyjnej OSD są zobowiązane do przestrzegania zasad i trybu planowania wyłączeń w sieci dystrybucyjnej OSD ustalonego w niniejszej IRiESD-Korzystanie.

IV.11 Warunki bezpiecznego wykonywania prac

IV.11.1 OSD opracowuje instrukcję organizacji bezpiecznej pracy, obowiązującą osoby eksploatujące jego urządzenia, instalacje i sieci.

IV.11.2 Pracownicy zatrudnieni przy eksploatacji urządzeń, instalacji i sieci gazowych powinni posiadać odpowiednie kwalifikacje i spełniać określone wymagania zdrowotne oraz być przeszkoleni do pracy na zajmowanych stanowiskach.

IRiESD – Warunki korzystania, prowadzenia ruchu, eksploatacji i planowania rozwoju sieci		
data:	wersja	strona 24 z 28
zatwierdzono:		

V. PROWADZENIE RUCHU SIECI DYSTRYBUCYJNEJ ENERGMEDIA SP. Z O.O.

V.1 Obowiązki OSD

V.1.1 W zakresie prowadzenia ruchu sieciowego OSD na obszarze kierowanej przez siebie sieci dystrybucyjnej :

1. planuje pracę sieci dystrybucyjnej, w tym opracowuje: programy pracy sieci, plany wyłączeń oraz planuje i kieruje operacjami łączeniowymi,
2. monitoruje pracę sieci dystrybucyjnej oraz zapobiega wystąpieniu zagrożeń dostaw paliwa gazowego,
3. opracowuje bilanse mocy uwzględniając zawarte umowy sprzedaży paliwa gazowego oraz umowy o świadczenie usług dystrybucji
4. wprowadza ograniczenia w dostarczaniu i poborze paliwa gazowego w trybie awaryjnym,
5. likwiduje występujące w sieci dystrybucyjnej OSD awarie sieciowe,

V.1.2 OSD bilansuje system gazowy w taki sposób, aby ilość paliwa gazowego dostarczonego przez operatora do punktu wyjścia z systemu dystrybucyjnego gazowego odpowiadała ilości paliwa gazowego dostarczonego przez użytkowników systemu dystrybucyjnego gazowego do punktu wejścia do tego systemu,

V.2 Struktura i podział kompetencji służb dyspozytorskich OSD

V.2.1 Dla realizacji zadań wymienionych w rozdziale V.1 OSD organizuje służby dyspozytorskie i ustala zakres oraz tryb współdziałania tych służb.

V.2.2 Struktura zależności służb dyspozytorskich organizowanych przez OSD i inne podmioty przyłączone do sieci dystrybucyjnej ma charakter hierarchiczny, służby dyspozytorskie niższego szczebla są podporządkowane ruchowo służbom dyspozytorskim wyższego szczebla.

V.2.3 Organem koordynującym prace służb dyspozytorskich, o których mowa w p.V.2.2 są właściwi operatorzy systemów dystrybucyjnych.

V.2.4 Służby dyspozytorskie OSD działają za pośrednictwem własnego personelu dyżurnego i/lub personelu dyżurnego innych podmiotów, na podstawie zawartych umów.

V.2.5 OSD przy pomocy służb dyspozytorskich, na obszarze sieci dystrybucyjnej za której ruch odpowiada, operatywnie kieruje:

- a. układami pracy sieci dystrybucyjnej,
- b. urządzeniami sieci dystrybucyjnej,
- c. czynnościami łączeniowymi wg podziału kompetencji.

V.2.6 Służby dyspozytorskie o których mowa w p.V.2.5., sprawują operatywne kierownictwo nad urządzeniami systemu dystrybucyjnego, polegające na:

- a. monitorowaniu pracy urządzeń,
- b. dokonywaniu operacji ruchowych, bądź wydawaniu poleceń dokonywania operacji ruchowych dla elementów sieci innych podmiotów na podstawie zawartych umów,

IRiESD – Warunki korzystania, prowadzenia ruchu, eksploatacji i planowania rozwoju sieci		
data:	wersja	strona 25 z 28
zatwierdzono:		

- c. rejestrowaniu stanów pracy urządzeń,
- d. prowadzeniu analiz z pracy urządzeń systemu dystrybucyjnego.

V.2.7 Służby dyspozytorskie OSD na obszarze sieci dystrybucyjnej, za której ruch odpowiada, sprawują operatywny nadzór nad:

- a. układami pracy sieci dystrybucyjnej operatywnie kierowanymi przez podległe mu służby dyspozytorskie,
- b. urządzeniami sieci dystrybucyjnej operatywnie kierowanymi przez podległe mu służby dyspozytorskie,
- c. czynnościami łączeniowymi i regulacyjnymi wykonywanymi przez personel dyżurny wg podziału kompetencji,

V.2.8 Służby dyspozytorskie o których mowa w p.V.2.7. sprawują operatywny nadzór nad określonymi urządzeniami systemu dystrybucyjnego, polegający na:

- a. bieżącym uzyskiwaniu informacji o stanie pracy urządzeń,
- b. przejmowaniu w uzasadnionych przypadkach operatywnego kierownictwa nad urządzeniami,
- c. wydawaniu zgody na wykonanie czynności ruchowych.

V.2.9 Wszystkie rozmowy telefoniczne prowadzone przez służby dyspozytorskie OSD w ramach wykonywania funkcji określonych w p. V.2.5 do V.2.8. mogą być rejestrowane na nośniku magnetycznym lub cyfrowym. a OSD ustala okres ich przechowywania.

V.2.10 OSD może zawierać umowy regulujące zasady współpracy własnych służb dyspozytorskich ze służbami dyspozytorskimi innych operatorów systemów dystrybucyjnych oraz służbami dyspozytorskimi innych podmiotów przyłączonych do sieci dystrybucyjnej.

V.2.11 Przedmiotem umowy, o której mowa w p.V.2.10 jest w zależności od potrzeb:

- a. podział kompetencji i odpowiedzialności w zakresie działań sterowniczych,
- b. organizacja przerw i ograniczeń w dostawach paliwa gazowego,
- c. określenie zasad i warunków związanych z wzajemnym wykorzystaniem elementów sieci dystrybucyjnej,
- d. szczegółowe ustalenia sposobów realizacji poszczególnych zadań wymienionych w rozdziale V.1.,
- e. określenie zasad wzajemnego wykorzystywania służb dyspozytorskich,
- f. wykazy osób upoważnionych do prowadzenia uzgodnień,
- g. zakres i tryb obiegu informacji,
- h. określenie zasad i odpowiedzialności związanej z usuwaniem zakłóceń i awarii oraz prowadzeniem prac eksploatacyjnych.

V.2.12 Użytkownicy systemu zobowiązani są do wykonywania połączeń ruchowych oraz prowadzenia rozmów ruchowych ze służbami dyspozytorskimi OSD, zgodnie z instrukcjami współpracy oraz niniejszą IRiESD.

IRiESD – Warunki korzystania, prowadzenia ruchu, eksploatacji i planowania rozwoju sieci		
data:	wersja	strona 26 z 28
zatwierdzono:		

VI. WARUNKI I SPOSÓB PLANOWANIA ROZWOJU SIECI DYSTRYBUCYJNYCH

VI.1 OSD opracowuje plan rozwoju w zakresie zaspokojenia obecnego i przyszłego zapotrzebowania na paliwa gazowe (dalej „plan rozwoju”).

VI.2 OSD sporządza plan rozwoju na okresy nie krótsze niż 5 lat.

VI.3 Plan rozwoju obejmuje zakres określony w ustawie Prawo energetyczne, plan ten zawiera w szczególności:

1. Przewidywany zakres dostarczania paliw gazowych;
2. Przedsięwzięcia w zakresie modernizacji, rozbudowy albo budowy sieci oraz ewentualnych nowych źródeł paliw gazowych;
3. Przedsięwzięcia racjonalizujące zużycie paliw u odbiorców;
4. Przewidywany sposób finansowania inwestycji;
5. Przewidywane przychody niezbędne do realizacji planów;
6. Przewidywany harmonogram realizacji inwestycji.

VI.4 Plany rozwoju powinny zapewniać minimalizację nakładów i kosztów ponoszonych przez OSD, tak aby nakłady i koszty nie powodowały w poszczególnych latach nadmiernego wzrostu cen i stawek opłat dla paliw gazowych, przy zapewnieniu ciągłości, niezawodności i jakości dostaw.

VI.5 W celu racjonalizacji przedsięwzięć inwestycyjnych, przy sporządzaniu planów rozwoju OSD jest obowiązany współpracować z przyłączonymi podmiotami oraz gminami, na których obszarze OSD wykonuje działalność gospodarczą; współpraca powinna w szczególności polegać na:

1. Przekazywaniu przyłączonym podmiotom informacji o planowanych przedsięwzięciach w takim zakresie, w jakim przedsięwzięcia te będą miały wpływ na pracę urządzeń przyłączonych do sieci albo na zmianę warunków przyłączenia lub dostawy paliw gazowych;
2. Zapewnieniu spójności między planami przedsiębiorstw energetycznych a założeniami i planami zaopatrzenia w paliwa gazowe opracowanymi przez gminy

VI.6 Projekt planu nie podlega uzgodnieniu z Prezesem urzędu regulacji Energetyki

VI.7 Gminy, przedsiębiorstwa energetyczne lub odbiorcy końcowi paliw gazowych udostępniają nieodpłatnie OSD informacje o których mowa w punkcie VI.3. podpunkty 1-3, z zachowaniem przepisów o ochronie informacji niejawnych lub innych informacji prawnie chronionych.

VII. BEZPIECZEŃSTWO FUNKCJONOWANIA SYSTEMU GAZOWEGO

VII.1 Bezpieczeństwo pracy sieci dystrybucyjnej

VII.1.1 OSD prowadzi ruch sieci dystrybucyjnej w sposób zapewniający bezpieczeństwo realizacji dostaw paliwa gazowego siecią dystrybucyjną OSD.

VII.1.2 Bezpieczeństwo techniczne pracy sieci dystrybucyjnej zapewnione jest dzięki:

IRiESD – Warunki korzystania, prowadzenia ruchu, eksploatacji i planowania rozwoju sieci		
data:	wersja	strona 27 z 28
zatwierdzono:		

1. Projektowaniu, przebudowie lub rozbudowie sieci gazowych z zastosowaniem przepisów Rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 30 lipca 2001 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać sieci gazowe.
2. Planowaniu i przeprowadzaniu oględzin, konserwacji, przeglądów i pomiarów oraz wykonywaniu niezbędnych napraw i remontów oraz prac związanych z usuwaniem awarii.

VII.1.3 OSD dotrzymuje standardowych parametrów jakościowych paliw gazowych i standardów jakościowych obsługi odbiorców.

IRiESD – Warunki korzystania, prowadzenia ruchu, eksploatacji i planowania rozwoju sieci		
data:	wersja	strona 28 z 28
zatwierdzono:		